

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

dostáváte do rukou poslední letošní číslo časopisu Ochrana přírody. Přestože letošek byl výrazně ovlivněn covidovou pandemií, pro ochranu naší přírody to nebyl rok rozhodně plonkový. Posudte sami.

České republice se podařilo prosadit vůbec první zápis přírodní lokality na Seznam světového dědictví UNESCO. Oceněno bylo jádrové území národní přírodní rezervace Jizerskohorské bučiny. Unikátní komplex bučin na severních svazích hor, který připomíná spíš rumunské Karpaty než Sudety, je tak nejen naším, evropským, ale i celosvětově chráněným územím. Zvláštní pocit, že Jizerskohorské bučiny jsou zapsány vedle takových přírodních fenoménů, jako je delta Okavango, pláně Serengeti, Velký bariérový útes, národní park Yellowstone, mokřady Everglades či jezero Bajkal. Chci poděkovat všem, kteří se na nejednoduchém

vyjednávání podíleli, a za vstřícný přístup Lesů ČR a zástupců samospráv.

Po několikaletém úsilí schválil parlament novou zákona o ochraně přírody a krajiny, která souvisí s implementací předpisů Evropské unie o invazních nepůvodních druzích. Zaměřuje se na omezení výskytu těch, které negativně ovlivňují biodiverzitu včetně přírodních a kulturních ekosystémů. Rozdílné názory byly zejména na to, zda má kromě evropského vzniknout i takzvaný národní seznam, a pokud ano, tak jaké druhy do něj zařadit. Troufám si tvrdit, že hlavní problém ale bude veskrze praktický – jak invazní druhy z naší krajiny vytěsnit. Ochrana přírody je i zde personálně poddimenzována a neobejde se bez spolupráce s klíčovými partnery. Budou mezi ně patřit také zemědělci, lesníci, rybáři a myslivci. Zákonem byla rovněž schválena zcela nová úprava informačního systému ochrany přírody, kde se jeho správcem a provozovatelem stává AOPK ČR. Důležité je také, že se rozšiřuje zmocnění AOPK ČR k poskytování finančních příspěvků ve prospěch ochrany přírody a krajiny na celé území státu.

Nedávno skončila klimatická konference v Glasgow. Mnozí čekali, že bude dohodnuto víc. Adaptační opatření jsou samozřejmě důležitá, ale bez omezení produkce skleníkových plynů a transformace energetik směrem k uhlíkové neutralitě není možné očekávat nic dobrého. Mezi konkrétní a velmi významné závazky patří omezení produkce metanu o 30 % do roku 2030 ze strany stovky zemí, zastavení likvidace plochy světových lesů včetně Amazonie, Sibiře a Konžské pánve či méně konkrétní, ale také zásadní prohlášení o odklonu od dalšího využívání uhlí pro energetiku.

Návrh programového prohlášení nové vlády obsahuje i pozitivní záměr zřídit dlouhodobě zvažovaný národní park Křivoklátsko a národní park Soutok. Mezi odbornou veřejností se diskutuje, která kategorie ochrany je pro oblast Soutoku vhodná. Praxe v Evropě je různá, někde se v národních parcích hospodaří a mají charakter spíše jako naše CHKO, někde se jedná o primárně nebo cílově bezzásahová území. Druhý model převažuje. U nás interpretace velkoplošných chráněných území vychází z kritérií IUCN. Na Soutoku bude pro zachování přírodních hodnot na většině plochy potřeba nadále aktivní péče. AOPK ČR po mnoha letech v roce 2020 uzavřela s Lesy ČR průlomovou dohodu, ve které byly nově zakotveny principy ekologicky šetrného lesního hospodaření. Ty se promítly do lesních hospodářských plánů v daném ceněném území a měly by nahradit desítky let trávající nevhodný model obhospodařování. V každém případě je ale zárukou zachování zdejší unikátní přírody a vhodného managementu právě velkoplošná ochrana. Vyhlášení národního parku Křivoklátsko nově podporuje i Středočeský kraj. Z iniciativy některých obcí se také nově objevuje zájem na zvýšení ochrany Krušných hor formou chráněné krajinné oblasti, proto jsme pro potřeby MŽP zpracovali koncept záměru.

Celý rok 2021 procházel svět těžkou dobou spojenou s pandemií covidu-19. Chtěl bych všem čtenářům našeho časopisu i pracovníkům v ochraně přírody poděkovat za práci v obzvláště složitých podmínkách. Přeji vám všem co nejklidnější prožití vánočních svátků a do nového roku 2022 vše dobré, zejména zdraví, pracovní úspěchy a štěstí v osobním životě.

František Pelc

ředitel Agentury ochrany přírody a krajiny ČR

První číslo vyšlo v roce 1946
Ochrana přírody 6/2021 Ročník 76
Vychází 6× ročně
Cena ve stánkovém prodeji 49 Kč
Roční předplatné 234 Kč
 Časopis státní ochrany přírody
 The Nature Conservation Journal

© AOPK ČR, 2021. Všechna práva vyhrazena.
 Žádná část tohoto časopisu nesmí být reprodukována či šířena bez písemného souhlasu vydavatele.
 ISSN 1210-258X
 Evidováno MK ČR pod e. č. E 6001

Vydává
 AOPK ČR, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha
 a SJ ČR, Květnové nám. 3, 252 43 Příhonice
 s podporou Správy Krkonošského národního parku, Správy NP Šumava, Správy NP Podyjí, Správy NP České Švýcarsko

Šéfredaktor RNDr. Zdeněk Patzelt
Redakční rada RNDr. Libor Ambrozek
 ● Mgr. Jiří Bašta ● prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc. ● Ing. Karel Drbal ● Ing. Michael Hošek ● prof. RNDr. Jakub Hruška, CSc.
 ● Mgr. et. Mgr. Karel Chobot, Ph.D.
 ● JUDr. Eva Mazancová ● doc. RNDr. Ladislav Miko, Ph.D. ● JUDr. Svatomír Mičoch ● Ing. Jan Moravec ● RNDr. František Pelc (předseda)
 ● Ing. Pavel Pešout ● RNDr. Jan Plesník, CSc.
 ● RNDr. František Pojer ● Ing. Martin Starý
 ● Ing. Jakub Šafránek ● Ing. Martin Škorpík
 ● Mgr. Karolína Šulová

Adresa redakce
 Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov
 tel. 951 421 247, 283 069 111
 ochrana.prirody@nature.cz
 www.casopis.ochranaprirody.cz
 www.nature.cz

Distribuci pro předplatitele v ČR
 jménem vydavatele zajišťuje firma SEND, s. r. o.,
 Ve Žlíbků 1800/77, hala A3, 193 00 Praha 9;
 tel. 225 985 235, GSM 777 728 757
 send@send.cz, www.send.cz

Objednávky do zahraničí
 vyřizuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR,
 tel. 951 421 247
Tisk Tiskárna Unipress, s. r. o.
Grafická úprava a sazba Ing. Jan Mastný
Korektury PhDr. Radmila Pavelková

Toto číslo vychází 16. 12. 2021

Kompletní čísla časopisu a podrobný seznam literatury najdete na
www.casopis.ochranaprirody.cz.

